VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta ◆ Nr. 83 (5622) ◆ Otrdien, 1987. gada 14. jūlijā ◆ Maksā 3 kap.

ŠODIEN NUMURĀ

→ Kā paaugstināt produkcijas, darba un pakalpojumu kvalitāti? (2. lappuse.)

→ «Atskaites punkts — cilvēks», (2. lappuse.)

→ Par tautas kontrolieru paveikto, par problēmām, kas pašlaik tiek risinātas, lasiet 3. lappusē.

→ «Darbu darīt, nevis tēlot...» — 4. lappusē.

Latvijas PSR vienpadsmitā sasaukuma Augstākās Padomes sestā sesija

10. jūlijā Rīgā notika Latvijas PSR vienpadsmitā sasaukuma Augstākās Padomes sestā sesija.

Pulkstenis 11. Valdības ložā ieņem vietas biedri **B. Pugo, A. Briļļs, A. Gorbunovs, V. Grišins, A. Klaucēns, K. Ņukša, J. Ģherins, R. Praude, J. Rubenis, J. Vagris, A. Zitmanis, G. Loskutovs, I. Priedītis** un **S. Zukulis.**

Vienbalsīgi apstiprināja sesijas darba kārtību. Apspriešanai tika iesniegts jautājums «Par republikas Tautas deputātu padomju, ministriju un resoru darbu pilsoņu personisko palīgsaimniecību un uzņēmumu, organizāciju un iestāžu lauku palīgsaimniecību attīstīšanā».

Referātu nolasīja Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja pirmais vietnieks. Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskās komitejas priekšsēdētājs deputāts **V. E. Bresis.** Latvijas PSR Augstākās Padomes agrorūpnieciskā kompleksa komisijas un rūpniecības, transporta un sakaru komisijas koreferātu šajā jautājumā nolasīja agrorūpnieciskā kompleksa komisijas priekšsēdētājs deputāts **J. Bonāts.**

Pēc tam notika debates.

Apspriezdami visu pakāpju padomju, republikas ministriju un resoru darbības programmu tālākai pilsoņu, kā arī rūpniecības uzņēmumu, organizāciju un iestāžu palīgsaimniecību ieguldījuma palielināšanai pārtikas resursu krājumu paplašināšanā, deputāti nosauca daudz pozitīvas, plaši izplatāmas pieredzes piemēru.

Piemēram, Jēkabpils rajona kolhoza «Mežgale» dispečeram līdztekus saviem parastajiem pienākumiem gandrīz vai katru dienu jānoformē norīkojumi iedzīvotāju piemājas zemes gabalu apstrādāšanai. Tāpat personisko palīgsaimniecību aprūpēšanu uzņēmušies citi republikas kooperatīvi. Lielā mērā pateicoties tieši tam, ražošanas tempi pilsoņu «agrocehos» ir augsti — viņi piegādā trešo daļu no visa lauksaimniecības produkcijas apjoma.

Vienlaikus tika uzsvērts, ka vēl ne tuvu ne visur valstiski novērtē uzņēmumu palīgsaimniecību un mājas fermu lomu mūsu zemes pārtikas fondu palielināšanā, uz ko vērsa uzmanību PSKP CK 1987. gada jūnija Plēnums. Analīze, ko iepriekš deputāti bija izdarījuši kopā ar zinātniekiem, parādīja, ka individuālā agrokonveijera paātrināšanu traucē arī plaši izplatītā kolhozu un padomju saimniecību ciematu apbūvēšana ar daudzstāvu namiem, kuru projektos nav paredzēts dzīvokļu tuvumā būvēt saimniecības ēkas. Par obligātu nav kļuvusi iedzīvotāju nodrošināšana ar jaunlopiem un lopbarību.

Deputāti atzīmēja, ka palīgsaimniecību nav gandrīz pusei republikas lielāko uzņēmumu, tai skaitā arī Rīgas gaļas konservu kombinātam, apvienībai «Latbiofarm» un Rīgas traleru flotes bāzei, kuriem ir laba izejvielu bāze. Vadītāji dažkārt bez pienācīgas atbildības pieiet palīgsaimniecību kadru, atrašanās vietas un specializācijas izraudzīšanai. Nedrīkst samierināties ar to, ka joprojām republikā uzņēmumu lauku cehu izveidošanas darbs nav nostādīts uz valstiskiem pamatiem un ka šajā jomā tiek pārkāpti plānsaimniecības principi.

Visu pakāpju padomēm, pārkārtojot «mazās» pārtikas nozares vadības mehānismu, neatlaidīgi jāizplata pozitīvā pieredze, ko palīgsaimniecību attīstīšanā uzkrājuši kā pilsoņi, tā arī uzņēmumi, organizācijas un iestādes.

Latvijas PSR Augstākā Padome vienbalsīgi pieņēma lēmumu apspriestajā jautājumā.

Pēc tam sesijas dalībnieki apsprieda informāciju par Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija darbību.

Sakarā ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija sekretāres **V. Klibiķes** referātu tika apstiprināti sesiju starplaikā izdotie Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija dekrēti.

Augstākā Padome izdarīja grozījumus dažu pastāvīgo komisiju sastāvā.

Ar to Latvijas PSR Augstākās Padomes sesija beidza darbu.

* * *

Pirms sesijas notika Latvijas PSR Augstākās Padomes partijas grupas sapulce. Tajā noklausījās komunista deputāta O. Stungrevica pārskatu, kā viņš pilda prasības, kas noteiktas likumā par PSRS Tautas deputātu statusu.

Pārskata apspriešana parādīja, ka O. Stungrevics pamatvilcienos apzinīgi pilda deputāta pienākumus. Viņš bieži brauc uz Gulbenes rajonu pie vēlētājiem, pieņem tos, lasa lekcijas un referātus. Tomēr šai darbībai piemīt šauri resorisks raksturs. To savienodams ar republikas sakaru ministra dienesta pienākumu pildīšanu, deputāts parasti ierodas pakļautajās organizācijās un interesējas par to darbiem un problēmām. Tāpēc daudzi vitāli svarīgi jautājumi, kas saistīti ar vēlētāju darba un sadzīves apstākļu uzlabošanu, izslīd no redzesloka.

Partijas sapulcē apsprieda komunistu-deputātu uzdevumus, kas veicami, lai palīdzētu vietējo padomju deputātiem atrast savu vietu kopīgajā cīņā par pārkārtošanos.

LATINFORM

Apbalvojums mātei

Pamatojoties uz PSRS Augstākās Padomes Prezidija 1944. gada 18. augusta dekrētu, Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs PSRS Augstākās Padomes Prezidija vārdā apbalvojis ar ordeņiem un medaļām daudzbērnu mātes.

Preiļu rajonā ar II pakāpes «Mātes medaļu» apbalvota kolhozniece RAISA PĒTERA m. POĻETAJEVA.

SOCIĀLISTISKĀS SACENSĪBAS GAITA LOPBARĪBAS SAGATAVOŠANĀ

(no 6. līdz 13. jūlijam)

Saimniecība	Sagatavots lopbarības (procentos)	Sagatavots lopbarības nedēļā (procentos)	Vieta sacensībā
Ļenina	73	33	1
«Sarkanā ausma»	81	22	9
Dzeržinska	48	20	13
«Vārkava»	77	19	14
«Dubna»	53	17	16
K. Marksa	60	14	18
«Krasnij Oktjabrj»	71	22	10
Suvorova	55	17	15
Raiņa	83	11	20
«Nākotne»	76	32	2
«Zelta vārpa»	50	26	6
«Rīts»	86	31	3
Oškalna	64	21	12
«Dzintars»	59	25	7
Kirova	74	13	19
M. Gorkija	77	29	4
«Sīļukalns»	78	21	11
Aglonas p. s.	57	27	5
Rudzātu p. s.	62	16	17
Rušonas p. s.	80	23	8

Pārskats

par lopbarības sagatavošanas gaitu rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta datiem) procentos

Saimniecība	Sagatavots lopbarības	Nopļauts platību	Sagatavots siena	Sagatavots skābsiena
«Rīts»	86	95	57	100
Raiņa	83	94	75	86
«Sarkanā ausma»	81	77	50	109
Rušonas p. s.	80	65	21	135
«Sīļukalns»	78	97	60	101
«Vārkava»	77	67	62	78
M. Gorkija	77	65	52	104
«Nākotne»	76	69	43	79
Kirova	74	85	60	78
Ļenina	73	80	57	103
«Krasnij Oktjabrj»	71	97	66	96
Oškalna	64	77	51	67
Rudzātu p. s.	62	75	57	76
K. Marksa	60	79	64	65
«Dzintars»	59	71	53	87
Aglonas p. s.	57	65	41	60
Suvorova	55	82	38	63
«Dubna»	53	81	32	99
«Zelta vārpa»	50	74	20	57
Dzeržinska	48	99	73	56
RAJONĀ	68	78	51	87

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukts no govs diennaktī jūlija I dekādē	+, —, salīdz. ar iepr. dek.	+, —, salīdz. ar to pašu laiku 1986. g.
«Krasnij Oktjabrj»	17,8	—0,7	+0,9
Ļenina	15,7	+0,2	—
Dzeržinska	14,8	—0,1	+0,2
Raiņa	14,8	—0,3	+1,3
«Sarkanā ausma»	14,7	—0,5	—
Rušonas p. s.	14,0	—	+0,5
«Zelta vārpa»	13,8	+0,1	—
«Nākotne»	12,9	+0,2	+0,7
Rudzātu p. s.	12,9	—0,2	+0,3
«Vārkava»	12,9	—0,3	+0,6
«Rīts»	12,8	—	—0,1
Kirova	12,7	—0,1	—1,3
Oškalna	12,6	—0,1	—0,6
Aglonas p. s.	12,3	—0,1	+0,7
M. Gorkija	12,1	—0,2	—1,3
«Dzintars»	11,9	—	+0,6
«Sīļukalns»	11,7	—0,1	—0,3
Suvorova	11,7	—	—0,4
K. Marksa	11,7	—0,3	—0,4
«Dubna»	11,6	—0,1	+1,1
RAJONĀ	13,4	—0,2	+0,1

Priekuļu astoņgadīgās skolas darba un atpūtas nometnes «Bitīte» dalībnieki krietni pastrādājuši kolhoza «Sarkanā ausma» tīrumos. Ceturto līdz septīto klašu skolēni jūnijā izravēja 2,5 hektārus lopbarības biešu, 0,7 hektārus galda biešu. Bērni ravēja arī sēklas kviešu laukus, stādīja kāpostus. Attēlā — darba un atpūtas nometnes «Bitīte» dalībnieki atpūtas brīdī.

J. ZANDES foto

„Es būšu pedagogs!"

Izskanējis pēdējais skolas zvans. Eksāmeni jau aiz muguras. Skola pabeigta. Priekšā — lielā dzīve.

Ik gadus daļa rajona skolu absolventu savu dzīvi saista ar pedagoga profesiju. Viņi iestājas P. Stučkas Latvijas Valsts universitātes Pedagoģijas fakultātē, Daugavpils un Liepājas pedagoģiskajos institūtos, Rīgas pedagoģiskajā skolā.

Šogad republikā tiek atvērtas vēl divas pedagoģiskās skolas — Rīgas 2. un Rēzeknes. Rēzeknes pedagoģiskā skola gatavos pirmsskolas bērnu iestāžu audzinātājus. Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā atvērta jauna fakultāte — Fiziskās audzināšanas fakultāte, kura gatavos elementārās militārās apmācības un fiziskās audzināšanas specialitātē. Šeit uzņem vīriešus vecumā līdz 25 gadiem, kuri beiguši obligāto karadienestu.

Labākie absolventi ir ieguvuši tiesības mērķa uzņemšanai, kuras plānu republikas rajoniem noteikušas augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrijas.

Preiliešiem šogad vietas mērķa uzņemšanai ir noteiktas P. Stučkas Latvijas Valsts universitātes Pedagoģijas fakultātē, J. Kalnbērziņa Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā, V. Lāča Liepājas Pedagoģiskajā un Latvijas Valsts fiziskās kultūras institūtā.

Nesen 36 labākie Preiļu, Līvānu, Rudzētu un Aglonas vidusskolu absolventi pulcējās rajona tautas izglītības nodaļas zālē, lai saņemtu norīkojumus mērķa uzņemšanai augstskolās.

Starp tiem bija nākamā fiziķe un matemātiķe Larisa Ivanova, kura šogad beidza Preiļu 2. vidusskolu ar sudraba medaļu, rītdienas bioloģes Diāna Fedotova (Preiļu 2.) un Sandra Bivbāne (Aglonas vidusskola), topošā mūzikas pasniedzēja Svetlana Afanasjeva (Līvānu 2.), Irīna Zenčonoka (Līvānu 2.), Ruta Adamoviča (Preiļu 1.) un Irīna Iļjina (Preiļu 2. vidusskola) mācīsies V. Lāča Liepājas Pedagoģiskajā institūtā, lai kļūtu par jaunāko klašu skolotājām.

Trīspadsmit absolventi saņēma norīkojumu uz P. Stučkas Latvijas Valsts universitāti.

Siltus ceļavārdus viņiem teica Latvijas KP rajona komitejas pirmais sekretārs V. Solovjovs, rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks M. Mihailovs, Latvijas ĻKJS rajona komitejas sekretārs A. Staužs un rajona tautas izglītības nodaļas vadītājs J. Lazda. Turpmākais — pašu rokās.

Vidusskolu absolventi saņem norīkojumus uz pedagoģiskajām augstskolām, lai pēc to beigšanas atgrieztos savā dzimtajā rajonā, strādātu sava novada mācību iestādēs.

T. GŽIBOVSKA,
rajona tautas izglītības nodaļas profesionālās orientācijas metodiķe

PSKP CK Plēnums: pieredze, problēmas...

Kā paaugstināt produkcijas, darbu un pakalpojumu kvalitāti?

Mēs balstāmies uz nepieciešamību pastiprināt reālo sacensību starp uzņēmumiem un organizācijām, tai skaitā starp valsts un kooperatīvajiem uzņēmumiem un organizācijām, par iedzīvotāju un tautas saimniecības vajadzību labāku apmierināšanu.

(NO PSKP CK GENERĀLSEKRETĀRA M. GORBAČOVA REFERĀTA PSKP CK JŪNIJA PLĒNUMĀ.)

Tāds jautājums gribot negribot rodas pēc Preiļu pilsētas Ļeņina ielas 21. nama iedzīvotāju signāla. Viņiem ir pamatotas pretenzijas pret rajona remontu un celtniecības pārvaldes veikto kapitālo remontu. Tās rodas arī sakarā ar rajona lauku darbaļaužu pamatotajām sūdzībām par «Agroķīmijas» rajona apvienības slikto darbu, pēc Preiļu un Līvānu iedzīvotāju sūdzībām par televizoru remonta zemo kvalitāti. Par to liecina arī daudzās satraucošās vēstules un signāli, kurus laikraksta «Ļeņina Karogs» redakcija saņem pēdējā laikā.

Arī kopumā rajonā ražotās produkcijas, veikto darbu un pakalpojumu kvalitātes uzlabošana patlaban ir problēma numur viens. Tomēr izrādījās, ka uzdot virsrakstā likto jautājumu ir daudz vieglāk, nekā atbildēt uz to. Pēc būtības atbildēt.

Mūsu mēģinājums atrast kaut kādu informāciju, kura varētu, piemēram, sniegt raksturojumu, kāda aina ir izveidojusies, teiksim, rajona rūpniecībā, bija nesekmīgs. Pat Rēzeknes informācijas un skaitļošanas centra informācijas un skaitļošanas nodaļā, kura apkalpo Preiļu rajonu, šodien nav datu par mūsu uzņēmumos saražotās produkcijas kvalitāti. Cīņā ar nevajadzīgo papīru plūdiem nez kāpēc izzuda pirmkārt tās formas, kuras savā laikā detalizēti rādīja augstākās kategorijas preču ražošanu, informēja par produkcijas apjomiem, kuriem jāiziet atestācija, kā arī par plaša patēriņa preču ražošanu ar indeksu «N» (jaunums). Šodienas situācijā vairs nevar efektīvi iespaidot produkcijas kvalitāti.

Un tomēr pastāv lietas uzlabošanas svira, kā tas tika atzīmēts PSKP CK jūnija Plēnumā. Šī svira ir — sociālistiskā sacensība, kas notiek starp rajona darba kolektīviem un katra kolektīva ietvaros. Pagaidām tās iespaids uz kvalitāti nav tik liels, kā mēs to vēlētos.

Esošajā rajona sociālistiskās sacensības nolikumā produkcijas, izpildīto darbu un iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu kvalitātes rādītājs neietilpst to četru svarīgāko skaitā, kuru neizpildīšana neļauj kolektīvam pretendēt uz godalgotu vietu. Tomēr viss liecina par to, ka kvalitātes kritērijiem sen būtu laiks atrasties pirmajā plānā. Jo citādi atsevišķi kolektīvi pat vispār aizmirst iesniegt jebkādas ziņas par šo jautājumu sociālistiskās sacensības rezumēšanas komisijai. Piemēram, 1987. gada pirmajā ceturksnī to neizdarīja «Agroķīmijas» rajona apvienība.

Arī kopumā rajona sociālistiskās sacensības rezultātu apkopošana izraisa dažas pārdomas. Ņemsim kaut vai darba kolektīvu pirmo grupu: stikla fabrika, eksperimentālā bioķīmiskā rūpnīca, būvmateriālu un konstrukciju kombināts, kūdras fabrika, «Agroķīmija» un «Lauktehnika». To darbs produkcijas kvalitātes celšanā tiek vērtēts ar speciālu koeficientu palīdzību, kuru pamatā — produkcijas un veikto darbu reklamāciju skaits. Gandrīz visi minētie darba kolektīvi 1987. gada pirmajā ceturksnī, piemēram, sasnieguši koeficienta maksimālo lielumu. Vai tad tik labi viss ir, teiksim, «Lauktehnikā», pret kuru lauku darbu saspringtākajos periodos kolhozi un sovhozi izsaka pretenzijas nepārprotamā formā. Pagaidām tikai atzīmēsim šo paradoksālo situāciju, kuru pacentīsimies izskaidrot vēlāk.

Ne mazāk paradoksāla aina veidojas arī rajona celtniecības organizācijās. Šeit galvenais kvalitātes kritērijs ir ekspluatācijā nodoto celtniecības objektu atzīme. Un, kas ir interesanti, pēc darba rezultātiem remontu un celtniecības pārvalde bieži vien iegūst ļoti augstus rādītājus un pat apsteidz citus kolektīvus. Kā tad šajā gadījumā būt ar daudzajām iedzīvotāju pretenzijām?

Ar augstiem kvalitātes rādītājiem iedzīvotāju apkalpošanā izceļas (kā likums) apkalpojošās sfēras uzņēmumi: rajona patērētāju biedrība, komunālo uzņēmumu kombināts, dzīvokļu saimniecības pārvalde. Šeit par vērtēšanas kritērija pamatu kļūst sūdzību skaits uz 100 strādājošajiem. Bet, vērtējot koeficienta lielumu, to gandrīz vai nav. Acīmredzot, rajona iedzīvotāji uzskata par lietderīgu pēc tirdzniecības noteikumu pārkāpšanas utt. uzreiz griezties partijas un padomju orgānos, laikraksta «Ļeņina Karogs» redakcijā. Pat nemēģinot patraucēt apkalpojošās sfēras uzņēmumu vadību. Pēdējie atkal, iesniedzot informāciju par sūdzību skaitu, ņem vērā tikai pie viņiem fiksētās. Tas viss izvirza atsevišķus apkalpojošās sfēras uzņēmumus gandrīz vai sociālistiskās sacensības uzvarētāju godā. (Kaut gan iedzīvotāji tos raksturo pavisam citādi.)

No visa teiktā izriet sekojošais: sociālistiskās sacensības rezultātu apkopošana starp rūpniecības kolektīviem notiek ne jau pēc oficiāliem statistikas datiem; ziņas par sūdzību skaitu, kuras raksturo apkalpojošās sfēras uzņēmumu darbu, atsevišķos gadījumos ir subjektīvas.

Acīm redzams ir iemesls ne sevišķi oficiālai attieksmei pret saražotās produkcijas, veikto darbu un sniegto pakalpojumu kvalitātes parametriem. Sniegt informāciju pa oficiāliem kanāliem — tas nozīmē paplašināt jau tā visai plašo to formu uzskaitījumu, kuras kā smaga nasta gulstas uz darba kolektīviem. Un tomēr, šķiet, nav būtiski lielas atšķirības kā nodot sociālistiskās sacensības rezultātu ziņas — pa telefonu vai, teiksim, caur informācijas un skaitļošanas centru.

Lai noskaidrotu, cik īstenībā pamatotas ir ziņas par kvalitāti, kuras nāk no darba kolektīviem, mēs pabijām «Lauktehnikas» rajona apvienībā. Šo uzņēmumu izvēlējāmies ne jau nejauši: kolektīvi, kuros ir tehniskās kontroles dienesti, šoreiz mūs neinteresēja.

Kā izrādījās, «Lauktehnikas» partijas pirmorganizācijas sekretāru B. Kiseļevu jau sen uztrauc sociālistiskās sacensības jautājumi.

— Kolektīva struktūrvienībās, — viņš dalījās savās domās, — kvalitātes uzlabošanas jautājumi risinās vienkārši. Teiksim, traktoru tehniskās apkopes stacijā ieviesta vienotā darbuzdevuma metode. Pieļāvi brāķi — tiks noņemtas attiecīgās balles. Un līdz ar to samazināsies arī atalgojums. Bet, lūk, noteikt kvalitātes rādītājus sociālistiskajā sacensībā kolektīva struktūrvienībām ir ļoti sarežģīti. Un ne tikai tāpēc, ka cilvēki par atsevišķām reklamācijām vai sūdzībām var vienkārši nepaziņot.

Produkcijas pieņemšana, teiksim, tajā pašā traktoru tehniskās apkopes stacijā notiek, kā saka, «no rokas rokā». Reizēm no saimniecībām atgādā šurp tādu tehniku, kad ne tikai tehnisko apkopi, bet pat kapitālo remontu veikt jau par vēlu. Dabiski, ka šodienas nodrošināšana ar rezerves daļām simtprocentīgu remonta kvalitāti vairs nevar garantēt. Nākas reizēm iet uz abpusējām pielaidēm.

Un tomēr, neskatoties uz visu to, par vienīgo sociālistiskās sacensības organizācijas ceļu uzskatu oficiālās savstarpējās attiecības. Pasūtītājiem vajag iesniegt reklamācijas un sūdzības dispečerdienestam, bet sociālistiskās sacensības rezultātu rezumēšanas komisija gan jau pati tiks galā.

Uzskats, manuprāt, pilnīgi argumentēts. Tas rada sekojošu domu, ja jau tik grūti uzskaitīt visas reklamācijas un sūdzības uz vietas, tad pagaidām nevar arī pretendēt uz rajona sociālistiskās sacensības vērtējumam iesniegto ziņu objektivitāti. Secinājums rodas pats no sevis: sociālistiskajā sacensībā svarīga ir augsta organizācija ne tikai rajona, bet arī visu posmu līmenī. Tad tā dos vajadzīgo efektu.

Tas ir nākotnē. Bet šodien produkcijas, veikto darbu un sniegto pakalpojumu kvalitātes celšanas spēcīgā svira — sociālistiskā sacensība — netiek pilnīgi izmantota. Kā papildus apliecinājums tam ir satraucošais fakts: šīgada sociālistiskajās saistībās Preiļu remontu un celtniecības pārvalde, Līvānu pārvietojamā mehanizētā kolonna, «Agroķīmija» un atsevišķi citi kolektīvi nav ierakstījuši ne rindiņu, kur būtu runa par veikto darbu un sniegto pakalpojumu kvalitātes celšanu.

V. AĻEKSEJEVS

Progresīvo rīcības stilu popularizēt un apgūt!

Nesen notika brīvprātīgo kārtības sargu rajona štāba izbraukuma sēde. Štāba locekļi un Preiļu siera rūpnīcas kārtības sargi izskatīja plāna jautājumu par uzņēmuma vienības darbu sociālistiskā īpašuma sargāšanā un zādzību profilaksē.

Rūpnīcā ir radīti visi apstākļi likumpārkāpumu novēršanai: gaļu un sviestu kolektīva locekļiem brīvi pārdod par valsts cenām, uzņēmuma laudīm atvērts medpunkts, ciemata iedzīvotājus apkalpo veikals. Daudz uzmanības veltīts brīvā laika pavadīšanai: darbojas folkloras un deju ansambļi, jūtami uzlabojusies sporta dzīve. Arvien dažādākas formas iegūst sabiedriskais darbs: sieviešu padomes darba plānā paredzēts atvērt istabu nodarbībām ar bērniem.

Ne mazums te darīts iespējamo likumpārkāpumu novēršanai. Starp citu, iežogota rūpnīcas dienvidu teritorija (agrāk te žoga nebija). Saliedēti un ritmiski dabojas ārpusresoru apsardze. Tomēr, kā noskaidroja kārtības sargi, tās pienākumos neietilpst autotransporta izbraukšanas un iebraukšanas reģistrācija pēc pulksten 17.00. Pašreiz risināmais jautājums par šī darba iekļaušanu apsardzes dienesta pienākumos. Tad kārtība uzlabosies.

Viss daudzpusīgais kārtības sargu vienības darbs sistemātiski tiek darīts zināms sabiedrībai. Domāju, ka tieši atklātība un operativitāte nosaka rūpnīcas kārtības sargu vienības darba stilu.

Kolektīva ražošanas sapulcē atrisināts aktīvāko kārtības sargu morālās un materiālās stimulēšanas jautājums.

Tuvāko darbu plānā kārtības sargi paredz palielināt reidu skaitu darba laikā.

Brīvprātīgo kārtības sargu rajona štābs atzina Preiļu siera rūpnīcas brīvprātīgo kārtības sargu vienības darbu likumpārkāpumu profilaksē par pozitīvu.

L. JAKOVĻEVA,

rajona izpildkomitejas instruktore

Atskaites punkts — cilvēks

«Vai es, vientuļš cilvēks, varēju cerēt uz atsevišķu dzīvokli? Vai varēju iedomāties, ka arī manis dēļ cels jaunu māju?» — raksta mums savā vēstulē Sarmīte Svalbe no Preiļu siera rūpnīcas. Vēstule mani dziļi ieintrigēja. Par nožēlošanu, mums daudz biežāk raksta par pretējo: kad cilvēku piemānīja, neiedeva, apgāja. Lasot tādas rindas, neviļus sāc uztraukties, kāpēc, vārdos labi zinot, ka ikviena labklājība kļūst par visu labklājības apstākļi, mēs īstenībā aizmirstam šo «ikvienu». Vai vārdus savienot ar darbiem ir neatrisināms uzdevums? Lūk, siera rūpnīcas kolektīvam šis jautājums vispār nav jārisina.

Uzņēmuma labklājība veidojās pakāpeniski. Izveidoja spēcīgu palīgsaimniecību, uzcēla veikalu, atvēra rūpnīcas medpunktu, izveidoja kompleksu sporta laukumu. Reti kurš rajona kolektīvs var palielīties ar šādu bagātību. Un tomēr strādnieku īpašu lepnumu izraisa dzīvojamais ciemats. Vairāk nekā simts dzīvokļu uzcelts darbaļaužu ģimenēm, nodošanai tiek gatavoti vēl ap piecdesmit. Un celtniecības perspektīva nemazinās. Tāpēc ka dzīvokļi — tas ir cilvēki, bet cilvēki — rūpnīcas nākotne. Interesanti, ka dzīvokļu sadale siera rūpnīcā tiek uzskatīta ne kā piedeva pie audzināšanas līdzekļiem, bet gan kā viens no svarīgākajiem starp tiem. Pirms dzīvokli saņem, katrs strādājošais publiski izcīna tiesības uz to. Šeit darbojas visu pieņemta daudzpakāpju dzīvokļu sadales sistēma. No kā tā sastāv? Īsi pirms sadales kārtējās kandidatūras apspriež ceha sapulcē, pēc tam — rūpnīcas «piecminūtē» (ar administrācijas, inženiertehniskā dienesta, visu rūpnīcas dienestu un apakšvienību vadītāju piedalīšanos), tālāk — ceha komitejā un izskatīšanas beigu etaps — rūpnīcas kopsapulce. Tikai tā var pieņemt galīgo lēmumu. «Kāpēc tā sarežģīt lietu?» — jūs varat pajautāt. — «Pilnīgi pietiek ar ceha komiteju un kopsapulci.» Arī rūpnīcā viens otrs ir pret jebkuru apspriešanu: sak, pienāca rinda — dodiet dzīvokli!

— Mums izdevās panākt pilnīgu demokrātiju dzīvokļu sadalē: savu attieksmi pret katru no kandidatūrām brīvi izsaka visi kolektīva slāņi. Pie kam — pēdējais vārds paliek strādnieku sapulcei. Tas ir nepārkāpjams likums, — stāsta rūpnīcas partijas pirmorganizācijas sekretāre V. Filimonova.

Piemēram, dzīvokļa saņemšanas gadā šoferim J. Ļeščovam tika atņemtas vadītāja tiesības. Tomēr gan ceha sapulcē, gan «piecminūtē», gan ceha komitejā deva piekrišanu dzīvokļa piešķiršanai. Pret šādu lēmumu uzstājās tikai kopsapulce.

Obligāta «rindinieku» izskatīšana visos etapos — tas ir patiesas un demokrātiskas dzīvokļu sadales princips. Rūpnīcas ļaudis to zina un tāpēc cenšas sevi parādīt no labās puses.

— Viņi īpaši cenšas, tuvojoties kārtējai sadalei. Šajā laikā gandrīz nav darba un ražošanas disciplīnas pārkāpumu. Toties pēc šādas kārtējās apspriešanas daži kļūst kūtrāki, domājot, ka tagad viss jau aiz muguras. Bet mūsu ļaudis nav tik vienkārši apmānīt, — atzina ceha komitejas priekšsēdētāja J. Pauniņa.

Elektriķis Dudarevs, izgājis pirmos divus etapus, atļāvās sev mazu atslābumu. Un vakarā, jau pēc «piecminūtes», rūpnīcas narkoloģiskā komisija atrada viņu reibuma stāvoklī. Dzīvokli viņam toreiz atteica.

— Protams, arī arodkomitejai ir ne mazums problēmu, — stāsta Janīna Pauniņa. — Ņemsim kaut vai mūsu jaunatni, neprecētos. Lielākā daļa no viniem rūpnīcā strādā ne pirmo gadu, bet mēs viņus neuznēmām rindā, neiedalījām dzīvojamo platību. Domājām: dot divistabu — par daudz, iemitināt vairākus — nav labi. Novirzījāmies no problēmas, jo tās atrisinājumi mūs neapmierināja. Sākām meklēt mājas projektu ar lielāku skaitu vienistabas dzīvokļu. Speciāli priekš vienīniekiem. Atradām un uzcēlām, — ar zināmu lepnumu viņa paskaidroja.

Tā, it kā vienkārši un dabiski, domājot par katru, rūpnīcā kopīgi risina daudzas problēmas.

L. GALAKTIONOVA

PADOMJU DZIMTENĒ

BALTKRIEVIJAS PSR. Šogad Berestovickas rajona kolhoza «Družba» Počebutu ciema iedzīvotāji savās palīgsaimniecībās izaudzēs un realizēs patērētāju kooperācijas tīklā vairāk nekā 7 tonnas gaļas, 86 tonnas gurķu, 2 tonnas redīsu, citas saknes. Tāpēc rajona patērētāju biedrība viņiem iedalījusi kombinēto lopbarību, plēvi siltumnīcām, dažādu lauksaimniecības inventāru, kā arī vietējiem veikaliem piegādājusi paaugstināta pieprasījuma preces par 59 tūkstošiem rubļu.

Aktīvi ar patērētāju kooperāciju sadarbojas kolhoza celtniecības brigādes strādnieka J. Počebutas ģimene. Pagājušajā gadā viņi nodevuši valstij pustonnu gaļas, 2 tonnas piena, 3 tonnas agro gurķu. Ģimenes papildienākumi — apmēram 4 tūkstoši rubļu.

ATTĒLĀ: J. Počebuta kopā ar dēlu izkrauj no patērētāju kooperācijas saņemto kombinēto lopbarību.

V. AĻEŠKEVIČA foto
TASS fotohronika

TAUTAS KONTROLES LAPPUSE

Nr. 7 (69)

M. Gorkija kolhozā tautas kontroles grupu vada J. Indāns. Kopā ar V. Meikulānu, I. Briško, J. Trūpu, A. Skačkovu un citiem biedriem tagad regulāri tiek organizētas pārbaudes — kā un kādā kvalitātē saimniecībā sagatavo lopbarību.
ATTĒLĀ: V. Meikulāns (no kreisās), J. Indāns un I. Briška pārbauda siena kvalitāti. J. SALNAVIEŠA foto

Šaurā vieta

Feļetons

LAI ko tur nerunātu, pie mums rajonā neprot glabāt noslēpumus. Tā arī kolhozā «Sarkanā ausma» priekšlaicīgi uzzināja, ka drīzumā ieradīsies revidents. Ne parasts, nozares, ar kuru vienmēr var atrast kopēju valodu.

Tomēr šoreiz daži izmanīgie no «Sarkanās ausmas» laikam arī padeva signālu «SOS», kurš tulkojumā no jūras terminoloģijas sauszemes valodā nozīmē — «ciešam avāriju». Un Preiļi sadzirdēja «SOS». Pa sauszemes telefonu sazinājās ar kolhozu un paziņoja apmēram sekojošo: par velti uztraucaties. Pie jums brauc rajona agrorūpnieciskās apvienības revidents. Taisnība, viņš bauda rajona tautas kontroles komitejas uzticību, tātad — ārštata inspektors. Bet ja ievajadzēsies, gan jau atradīsim iespēju viņu pie prāta vest. Dzīvojiet vien pilnā mierā.

Tomēr izveicīgie kolhozā nelikās mierā un savdabīgi sāka ievest kārtību tur, kur tās nebija... Un, proti, centrālajā noliktavā. Šajā saimniecības šaurajā vietā — vārda pārnestajā un tiešajā nozīmē. Bet šeit, starp citu, glabājās dažnedažādas dažādības: autoriepas un dabiskais medus, krāsas un autopārsegi, kannas un ziepes... Bez elpas atvilkšanas pat visu neuzskaitīt.

Kad sāksi pārbaudīt — revidēt preces, droši vien septiņas reizes sviedrus noslaucīsi. Kam to gribas. Bet, lūk, grāmatvedei M. Pīzelei kopā ar biedrenēm nācās rauties vaiga sviedros. Vienu un otru dienu, bet trešajā — pavēlēja no dekrēta atvaļinājuma atnākušajai B. Dzenei pienemt noliktavas atslēgas no uz laiku viņu aizvietojušās J. Cišas, kura pirms tam strādāja vietējā krājkasē. J. Ciša izpildīja grāmatvedes rīkojumu un ar nevainīgu seju devās mājup. Šeit der piebilst, ka tāda aiziešana viņai nav pirmā. Līdzīgā veidā J. Ciša aizgāja no vietējās finansu iestādes. Tikai citādos apstākļos.

Bet tagad turpināsim sarunu par jau minēto B. Dzeni. Saimniecībā viņu uzskata par piekasīgu cilvēku. To viņa pierādīja arī tagad — atgriežoties savā amatā. Proti, pieprasot no kolhoza galvenās grāmatvedes N. Gilučes atkārtotu noliktavas pārbaudi. Tāpēc arī jaunajiem revizoriem sviedri lija aumaļām. Bet citādi nevarēja. Savu gribu un nepiekāpību atkal parādīja piekasīgā B. Dzene.

Un te «Sarkanajā ausmā» parādījās revidents, par kura ierašanos bija izziņots trauksmes signāls «SOS». Agrorūpnieciskās apvienības kontroles un revīzijas dienesta darbiniece, tautas kontroles rajona komitejas ārštata inspektore, cilvēks ar neaptraipītu sirdsapziņu G. Dinviete ātri un enerģiski izdarīja «Sarkanās ausmas» saimnieciskās darbības pārbaudi. Viņa neatstāja bez uzmanības arī centrālo noliktavu. Gita Dinviete paprasīja uzrādīt arī pirmās inventarizācijas aktu, bet viņai mīļi atteica, pamatojoties uz to, ka inventarizācija vēl nav pabeigta, jo ieguvusi dziļāku raksturu.

Izmanīgie priekā berzēja rokas: ārštata inspektore, neko nepanākusi, aizbrauca mājās. Tomēr viņi par agru priecājās. Piekasīgā noliktavas pārzine G. Dzene pastāvēja uz to, lai inventarizatori obligāti salīdzina materiālo vērtību saņemšanu un izlietošanu noliktavā viņas pārmbūtnes laikā.

Pēc neilga laika G. Dinviete (ne viena, bet kopā ar tautas kontroles rajona komitejas inspektoru F. Ņikiforovu un šo rindu autoru, šīs pašas komitejas ārštata inspektoru) atkal devās uz «Sarkano ausmu». Detalizētas pārbaudes rezultātā tika precīzi fiksēts atkārtotās inventarizācijas laikā atklātais preču iztrūkums 3 129 rubļu 78 kapeiku apmērā un ...pārpalikums 3 333 rubļi 2 kapeikas.

Tāpēc pilnīgi pamatoti nācās patraucēt saimniecības atbildīgās personas, kā arī J. Cišu. Starp citu, pēc pārbaudītāju pieprasījuma grāmatvede M. Pīzele, kas veica noliktavā pirmo revīziju, spēja uzrādīt tikai daļu tās akta. Pie kam, ne galveno. Kur palikuši pārējie dokumenti, viņa nespēja sniegt skaidru atbildi. Nesakarīgi un juceklīgi uz asajiem jautājumiem atbildēja J. Ciša, tādējādi cenšoties piesegt savu darbību vietējā krājkasē. Viņa tur piesavinājās 1 000 rubļu. 1985. gada 25. maijā viņu tiesāja, bet — tā kā nauda bija atmaksāta, J. Ciša netika izsūtīta pa etapu, bet tikai zaudēja tiesības triju gadu laikā izpildīt materiāli atbildīgu darbu. Bet — viņa iekārtojās noliktavā, nesagaidījusi noteiktā termiņa beigas, tādējādi pārkāpjot rajona tautas tiesas lēmumu.

Izrādās, ka ne jau par velti no «Sarkanās ausmas» atskanēja trauksmes signāls «SOS». Un tomēr tas nepalīdzēja.

G. LEDŅEVS

Lopkopība — trieciendarba fronte

Palīgsaimniecība — individuāla, rūpes — kopīgas

PSKP CK jūnija (1987. g.) Plēnumā starp citiem svarīgiem ekonomikas vadības radikālas pārkārtošanas uzdevumiem tika minēts arī jautājums par padomju tautas apgādi ar pārtikas produktiem, tajā skaitā gaļu. Plēnums atzīmēja, ka mēs varam runāt par saimnieciskās dzīves rosību laukos.

Tā kļuva iespējama, pateicoties ekonomisko apstākļu un saimniekošanas metožu izmaiņai, vispirms pilnīga saimnieciskā aprēķina, kolektīvā un ģimenes darbuzņēmuma ieviešanai. Svarīga rezerve Pārtikas programmas īstenošanā ir individuālo saimniecību attīstība.

Mūsu korespondents tikās ar rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētāju V. KOROTKOVU un palūdza viņu atbildēt uz jautājumiem, kuri interesē lasītājus.

— Biedri priekšsēdētāj, pēc statistikas ziņām no 10 225 lauku sētām trešā daļa netur govis, tikai nedaudz vairāk par pusi nobaro cūkas, 6 861 personīgā saimniecībā tur aitas un kazas, bet 2 762 — lopus vispār netur. Kā to izskaidrot?

— Jautājums ir sarežģīts, viennozīmīgi uz to nevar atbildēt. Lieta tā, ka gandrīz vai puse mūsu lauku iedzīvotāju ir cilvēki pensijas gados. Lielākā daļa no viņiem nespēj aprūpēt mājlopus un apstrādāt piemājas zemi. Tāpēc vecie ļaudis pamet lauku sētas un pāriet dzīvot pie radiem 24 — 27 dzīvokļu mājās kolhozu un sovhozu ciematos. Ik gadus šādu dzīvokļu skaits palielinās gandrīz vai par simtu. Par nožēlošanu — pie šīm mājām nav vajadzīgo ēku lopu izmitināšanai un dārziņu lopbarības audzēšanai. Līdz ar to nav vajadzīgo apstākļu gaļas un piena ražošanai.

— Vecākā gadagājuma cilvēkiem, protams, nav pa spēkam turēt lopus, bet jaunie to pilnīgi varētu darīt. Un, protams, ne tikai viņi, bet arī daudzas citas ģimenes, kas dzīvo daudzstāvu mājās un kurām tāpat nav nepieciešamo saimniecības ēku un ganību. Uzskatu, ka cilvēku nevēlēšanās turēt mājlopus iemesls ir dziļāks, nekā tas mums šķiet no pirmā acu uzmetiena.

— Protams, bet man šķiet, ka daudzos gadījumos laucinieki negrib tērēt laiku, kura viniem jau tā par maz, «pārgājieniem» līdz lopu turēšanai atvēlētām palīgēkām, kuras, kā likums, atrodas krietni tālu no dzīvojamās ēkas. Pie tam — šajās saimniecības ēkās bieži vien nav virtuves, kā arī telpu lopbarības uzglabāšanai.

Tomēr lieta ne tikai šajā apstāklī. Tā vietā, lai turētu dažādus lopus, jaunie cilvēki labāk izvēlas nodarboties ar to, kas viņus interesē (tikšanās ar draugiem, braucieni uz pilsētu, ekskursijas un tā tālāk).

— Biedri Korotkov, mēs zinām, ka tagad saimniecību štatos ieviests jauns amats: zootehniķis-organizators. Šo speciālistu galvenie uzdevumi skaidri. Bet ne mazāk svarīgi ir zināt, ko viņi konkrēti dara, lai ieinteresētu lauku ļaudis iegādāties lopus?

— Neslēpšu, ka zootehniķi-organizatori galvenās pūles velta personisko mājlopu uzskaitei, līgumu noslēgšanai par piena un gaļas piegādi, arī palīdz lauciniekiem iegādāties dzīvniekus. Bet nepiedodami maz uzmanības viņi velta personīgo palīgsaimniecību nodrošināšanai ar barību. Vai maz vajag runāt, cik šis darbs ir svarīgs un nepieciešams? Ir sevišķi tagad, vasaras periodā, kad var pietiekami sagādāt sienu. Zootehniķi-organizatori tagad var palīdzēt lauku ļaudīm ar tehniku piemājas dārzu apkopšanā. Te taču aug saknes un kartupeļi arī lopu barošanai.

Lai zootehniķus-organizatorus ieinteresētu šajā lietā, manuprāt, vajag pārskatīt viņu darba apmaksas sistēmu — vadoties no katra personiskā ieguldījuma kopējā panākumā.

— Sakiet, lūdzu, kā mūsu rajonā saistās personīgo saimniecību attīstība ar ģimenes darbuzņēmuma ieviešanu un individuālo līgumu noslēgšanu?

— Pēc ar ģimenēm noslēgtajiem līgumiem patlaban personiskajās saimniecībās audzē lielāko daļu sīpolu, vairāk nekā pusi gurķu, lielu daļu salātu, dilļu, redīsu un citu zaļumu. Bet, lūk, maz lopbarības sakņu. Tikai 26 procentus no vajadzīgā daudzuma. Tas, protams, neveicina individuālo saimniecību attīstību.

Ģimenes darbuzņēmums kolhozos un sovhozos ieviests tikai 29 fermās. No kopējā lopkopības produkcijas saražotā daudzuma ceturto daļu dod individuālās palīgsaimniecības. Papildinājums, kā redzat, visai zīmīgs. Bet apmierināties nedrīkst. Pašlaik ar ciemu Tautas deputātu padomju izpildkomiteju palīdzību izstrādājam un veicam praktiskus pasākumus, lai palielinātu no iedzīvotājiem iepirktā piena un gaļas daudzumu.

— Jūs, bez šaubām, zināt par Alūksnes rajona kolhozā «Gaujiena» pielietoto lietuviešu zemkopju progresīvo metodi graudaugu un kartupeļu audzēšanā grupveida laukos, kuri izveidoti, apvienojot personiskās piemājas zemes gabalus. Gribētos zināt, kas tiek darīts pie mums šajā jomā?

— Lietuvas PSR Zemkopības institūta zinātniski pētnieciskās saimniecības «Dotnuva» pieredze graudaugu un kartupeļu audzēšanā uz piemājas zemes rēķina izveidotajos grupveida laukos vēl nav guvusi vajadzīgo attīstību mūsu rajona kolhozos un sovhozos. Un to vajag atzīt. Vietumis kaut kas tiek darīts. Piemēram, sovhozā «Rušona», kolhozos «Zelta vārpa», «Dubna» un vēl dažās saimniecībās. Šeit iedzīvotājiem par samērā nelielu samaksu palīdz izaudzēt kartupeļus, iedala tehniku un inventāru siena sagatavošanai.

Lai varētu uzlabot mūsu sniegto palīdzību individuālajām saimniecībām, šomēnes plānojam kopsaimniecību vadītāju, zootehniķu- organizatoru un citu speciālistu braucienu uz zinātniski pētniecisko saimniecību «Dotnuva»: lai iepazītos ar viņu pieredzi un varētu to ieviest arī mūsu rajonā. Esmu pārliecināts, ka kaimiņu pieredze lieti noderēs un rosinās mūsu biedrus turpmākajam darbam.

— Un pēdējais jautājums. Ko var izdarīt, lai stimulētu personīgo saimniecību attīstību laukos, lai celtu laucinieku ieinteresētību palielināt lopkopības produkcijas ražošanu un pārdošanu?

— Lai aktivizētu cilvēka faktoru un uz tā pamata sasniegtu vēlamos rezultātus, mums visiem vajag mainīt darba stilu un metodes attiecībā pret individuālo piemājas saimniecību īpašniekiem, vajag sniegt viņiem lielāku praktisko palīdzību. Vajag savlaicīgi izvēlēties un iedalīt ganības lopiem, vajag šīs sētas nodrošināt ar tehniku, vajag sīrsnīgāk iedziļināties cilvēku rūpēs un vajadzībās.

Personīgi gribu ieteikt kolhoziem un sovhoziem (protams, par maksu) iedalīt iedzīvotājiem daļu kālija un fosfora minerālmēslu, centralizēti un savlaicīgi tos piegādāt, kā arī palīdzēt ar tiem apstrādāt kolhoznieku un sovhozu strādnieku ganības. Vēlams šīs platības iedalīt lauku darbaļaudīm uz ilgāku laiku.

Sarunu vadīja
G. ĻEDŅEVS

Tautas kontroles rajona komitejā

M. Gorkija kolhozā un Preiļu SCO izveidotas un darbojas komisijas cīņai pret žūpību un alkoholismu, biedru tiesas, brīvprātīgo kārtības sargu vienības, brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas. Par to nešaubīgi liecina sekojoši fakti. Piemēram, M. Gorkija kolhozā pagājušajā gadā izskatīti 128 protokoli par pretalkohola likumu pārkāpumiem, ko izdarījuši saimniecības darbinieki. Vainīgie vai nu samaksājuši naudas sodus, vai arī stingri brīdināti. Trīs alkoholiķi nosūtīti uz speciālu profilaktoriju piespiedu ārstēšanai, 8 dzērāju uzvedība izskatīta biedru tiesas sēdēs.

Preiļu SCO komisija cīņai pret žūpību un alkoholismu pagājušajā gadā izskatīja 21 lietu par savas organizācijas darbinieku pretalkohola likumu pārkāpumiem. Šogad izskatītas 27 lietas.

Minētie fakti liecina, ka pasākumi, ko M. Gorkija kolhozā un SCO veic, lai izskaustu žūpību un alkoholismu, ir nepietiekami. Pie šāda secinājuma nonāca tautas kontroles un rajona prokuratūras darbinieki, apspriežot kopējās pārbaudes rezultātus par to, kā tiek īstenoti partijas un valdības lēmumi par cīņas pastiprināšanu pret žūpību un alkoholismu.

Pagājušajā gadā M. Gorkija kolhozā darba kavējumu dēļ zaudētas 242 cilvēkdienas, bet šī gada piecu mēnešu laikā — 97 cilvēkdienas. Kā saimniecībā, tā arī SCO nav nodrošināts nepieciešamais audzinošo, ekonomisko un administratīvi tiesisko pasākumu komplekss. Netiek izmantotas visas iedarbības metodes pret personām, kas pārlieku aizraujas ar spirtoto dzērienu lietošanu. Tikai vienam pārkāpējam M. Gorkija kolhozā samazināts kārtējais atvaļinājums, un tikai atsevišķi negodīgi darbinieki pārcelti uz mazāk apmaksātu darbu. Saimniecībā nepietiekama ir darba kolektīvu audzinošā loma un ietekme, netiek praktizēta agrāk uzlikto sodu atcelšana vai to darbības laika saīsināšana. Pārbaudes laikā netika uzrādīts neviens lopkopju, mehanizatoru vai laukkopju sanāksmju protokols, kurā būtu izskatīti jautājumi par darba disciplīnas pārkāpumiem.

Preiļu SCO strādā vairāk nekā trīs simti cilvēku, bet vietējā atturības veicināšanas biedrības organizācijā ir 21 loceklis. 1987. gada pirmajā ceturksnī par pretalkohola likumu neievērošanu milicijas nodaļā nomākuši seši SCO strādnieki. Pagājušajā pusgadā šai organizācijā bijuši pieci darba kavējumi.

M. Gorkija kolhoza tautas kontroles grupas (priekšsēdētājs J. Indāns) un Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijā (priekšsēdētājs I. Kozlovs) neveic vajadzīgo darba disciplīnas stāvokļa kontroli, neseko žūpības un alkoholisma izskaušanas pasākumu izpildei, nepietiekami izmanto atklātības līdzekļus.

Tautas kontroles komiteja norādīja M. Gorkija kolhoza priekšsēdētājai J. Stikānei un Preiļu SCO priekšsēdētājam N. Dorofejenko uz atklātajiem trūkumiem un uzlika viņiem par pienākumu tos novērst, kā arī paaugstināt prasīgumu pret atbildīgajām personām par tām uzticēto pienākumu veikšanu. Tautas kontroles grupu priekšsēdētājiem ieteikts aktivizēt kontrolieru darbu cīņā pret žūpību un alkoholismu, par darba disciplīnas, organizētības un kārtības nostiprināšanu.

Materiālu par attiecīgā noliku̇ma pārkāpumu M. Gorkija kolhozā nosūtīt uz Preiļu rajona izpildkomiteju.

* * *

Izskatīts jautājums par rezultātiem, ko devusi atkārtotā degvielas un enerģētisko resursu racionālas izmantošanas un ekonomijas pārbaude Līvānu eksperimentālajā māju būves kombinātā, Kirova kolhozā un kolhozā «Nākotne». Pārbaudes gaitā konstatēts, ka Līvānu EMBK un saimniecībās izstrādāti atbilstoši

(Nobeigums 4. lpp.)

Tautas kontroles rajona komitejā

(Nobeigums. Sākums 3. lappusē.)

pasākumi, kuru izpildi pastāvīgi kontrolē uzņēmuma administrācija, kolhozu valdes, kā arī tautas kontroles grupas. Kombinātā un tā SPMK ieviesta kārtība ceļa dokumentācijas noformēšanā. Talonus naftas produktiem izsniedz uzņēmuma kase. Benzīns un dīzeļdegviela tiek izsniegti atbilstoši dienas uzdevumam. Latvijas Agrorūpnieciskās apvienības celtniecības pārvaldes autotransportam noteiktais degvielas limits tiek pastāvīgi un stingri ievērots. Naftas produktu atlikumu pārbauda komisija.

Pastāvīgi tiek veikta spidometru lietošanas un to aizplombēšanas kontrole. Organizētas un iekārtotas speciālas vietas izstrādāto eļļu vākšanai un uzglabāšanai. Tomēr ir konstatēti gadījumi, kad fondu trūkuma dēļ A-76 benzīna vietā lietots AI-93 benzīns.

Kombinātā izveidota un darbojas ekonomijas un racionālas resursu izmantošanas komisija. Šogad tā sapulcējusies piecas reizes. Izskatīti jautājumi par kurināmā, enerģētisko resursu un degvielas un smērvielu materiālu racionālu izmantošanu. Veikto pasākumu rezultātā Līvānu EMBK šogad nav kurināmā un enerģijas pārtēriņa. Pirmajā ceturksnī ietaupītas 457 gigakalorijas siltumenerģijas, 196 tūkstoši kilovatstundu elektroenerģijas, ietaupīts arī autobenzīns un dīzeļdegviela.

Kirova kolhozā un kolhozā «Nākotne» kurināmā, enerģētisko resursu izmantošanas jautājumi regulāri tiek izskatīti kolhoza valdes sēdēs. Abas saimniecības izpildījušas minēto ekonomijas veidu uzdevumus.

Komiteja noņēma no kontroles 1987. gada 25. februāra lēmumu «Par kurināmā un enerģētisko resursu racionālas izmantošanas pārbaudes rezultātiem Līvānu EMBK, tās SPMK, Kirova kolhozā un kolhozā «Nākotne»».

„Darbu darīt, nevis tēlot..."

Tā strādāt liek devīze, ko šīsvasaras darbam izvēlējusies Preiļu 1. vidusskolas LOTOS vienība «Degsme». Taču šajā vienībā sliņķim darbu notēlot būtu visai pagrūti. Sacensību ekrāns nepielūdzami un objektīvi ik dienas atspoguļo katra vienības locekļa devumu, novērtējot to ar atzīmi 2, 1 vai 0. Galvenais kritērijs — normas izpilde. Skolēni paši vērtē ne vien savu darbu, bet arī sadzīvi. Par to liecina «Istabu pārbaudes grafiks». Tajā redzamās atzīmes liek domāt, ka tās liktas ne jau istabas nosaukuma oriģinalitātei, bet gan kārtībai, kāda nu kuro reizi istabā valdījusi.

Kad kārtējā pārbaudē uz M. Gorkija kolhozu pie vienības «Degsme» devās rajona LOTOS vienību komandieris P. Bernāns, VĻKJS Preiļu rajona komitejas nodaļas vadītāja I. Līvmane un šā raksta autore, līdz pusdienlaikam vēl bija atlicis krietns sprīdis. «Degsme» strādāja. Taču ar visu minēto informāciju bez kādām grūtībām varējām iepazīties pie apjomīga stenda. Viens no bilēteniem ar uzrakstu «Šodien. Rīt. Parīt.» lakoniski vēstīja: darbs fermā, dežūras virtuvē, kuziku ravēšana, kāpostu stādīšana, siens. Neko teikt, vismaz par darba trūkumu saimniecībā sūdzēties nevar. Atliek tikai godīgi īstenot savu devīzi. Par to arī gribējām ar viņiem parunāt.

Kā jau minēju, vēl nebija pusdienlaiks, bet mājā, kurā skolēni apmetušies, bija manāma rosība. Vējš jautri plivināja tikko izžautus meiteņu lakatiņus. Piesaulītē gozējās krāsaini gumijas zābaki. Ārdurvis atvērtas... Izrādījās, ka mājās ir meitenes, kas atgriezušās no rīta cēliena fermā un nu atpūšas līdz nākamajai slaukšanas reizei. «Degsme» savās saistībās apņēmusies arī izslaukt 10 tonnas piena. Tāpēc katru nedēļu 8 meitenēm dienas režīms ir pavisam atšķirīgs nekā pārējiem biedriem, kas strādā uz lauka.

10 tonnas — tas nav īpaši daudz. Jau pirmās darba nedēļas beigās meitenes solīja, ka drīz vien «plāns» būšot izpildīts. Kā nu ne, izslaukumi tādi paši kā citām slaucējām, slaucējas-operatores iemaņas apgūtas jau mācību un ražošanas kombinātā, govju un aparātu «darbība» zināma. Nevajadzētu būt nekādiem sarežģījumiem.

Taču izrādās, ka tieši darbs fermā vienības komandierim A. Zagorskim (DPI Fizikas un matemātikas fakultātes 3. kursa studentam), ierodoties kolhozā, sagādājis visvairāk raižu. Pirmajās dienās, kad meitenes bija gatavas sākt darbu, fermās, savukārt, nekas nebija sagatavots, lai palīgus uzņemtu. Nebija tik nepieciešamo gumijas zābaku. Specapģērbs ieb, vienkārši sakot, halāti meitenēm gan tika izsniegti, taču tādi, kurus par tīriem grūti nosaukt.

Todien, kad mēs vienību apciemojām, šīs nebūšanas jau bija likvidētas, darbs ritēja normāli. Taču, lūk, dažas atbildes, ko saņēmām, pavaicājuši, kā meitenēm darbs fermā patīk:

— Mums uz divām ir 50 govju grupa. Tā jau viss būtu labi... tikai mēs savas govis nepazīstam, slaukšanas reizēs dažreiz sajaucam. Un tad... (Jā, tad meitenes no slaucējām dabū dzirdēt šo to ne visai patīkamu).

— Fermā mēs darām visu to pašu, ko slaucējas, nevis ierodamies tikai uz slaukšanu. Govis arī barojam un apkopjam. Bet pret mums arī izturas kā pret pieredzējušām slaucējām. Dusmojas, ja ko nezinām. Reizēm liekas, ka mēs viņām traucējam, nevis palīdzam.

Protams, katram gribas, lai pret viņu izturas iejūtīgi, labvēlīgi. Klausoties meitenēs, nodomāju, ka ne izlutinātas, ne gražīgas viņas nav, bet slaucējas profesiju nākotnē diez vai izvēlēsies... Arī šovasar pēc savu saistību izpildes viņas aicinātas turpināt darbu fermā, taču agrā celšanās (pustrijos naktī), noškirtība no vienības biedriem, varbūt arī — gūtā «pieredze» un vārdi «šausmīgi gribam pie siena», noteica viņu atbildi. Turpmāk visi strādās uz lauka.

«Degsmes» komisāri Aiju Znotiņu satikām kolhoza ēdnīcā. Bija viņas kārta dežūrai virtuvē. Arī Aijai savas rūpes. Piemēram, katram skaidrs, kā jūtas un kā izskatās tikko no fermas atgriezies cilvēks. Elementāra ir prasība nomazgāties, seviški, ja gultas veļa iedota uz ilgāku laiku. Taču, kā izrādās, tas nav tik vienkārši. Nedēļas beigās pie apsolītajām dušām skolēni vēl nebija tikuši. Iepriekšējā vakarā solīto transportu, kas aizvestu uz upi, viņi tā arī nesagaidīja. Kā būs turpmāk? Varbūt pa šo laiku stāvoklis jau uzlabojies?

Vēl komisārei rūpes sagādā doma par to, kā izpildīt paredzētās saistības. Te liela nozīme darba organizācijai. Par laimi, dīkstāves M. Gorkija kolhozā nepieļauj. Bet «ākis» ir citur. Protams, pašiem savs transports būtu pārlieku liela «greznība», bet ko lai dara, ja ļoti vajadzētu vēl kādu pusstundiņu pastrādāt, pabeigt iesākto vagu, bet autobuss ir jau lauka malā un neganti signalizē? Kā izpildīt dienas normu ravējot, ja visi tempi apsīkst lielajā zālē? Kā savākt plānotās 400 siena tonnas, ja saimniecībai viņi tobrīd vairāk vajadzīgi kuziku vai burkānu laukā? Lielais saskaņošanas darbs nu ir abu vadību — saimniecības un LOTOS vienības rokās.

Kamēr mēs ar Aiju tā prātojam, no kāpostu lauka noguruša, toties skaisti iedegušas, pārrodas meitenes. Ar viņām strādā arī vienības audzinātāja LVU Fizikas un matemātikas fakultātes 3. kursa studente Olga Giluče. Meitenēm ne pret kāpostiem, ne pusdienām nav nekādu iebildumu. Arī mēs saprotam, ka pusdienlaikā nav nekāda runāšana. Jāpaēd krietni, jo gaida darbs.

Šeit mūsu vērojumu aprakstu varētu arī beigt, jo, kā pārliecinājāmies, «Degsmei» darba netrūkst un tas sokas. Organizatoriskie jautājumi pamazām nokārtojas. Galu galā strādāts vēl pavisam maz, un lielākie darbi vēl priekšā. Tātad ...ja vien nebūtu daži vērojumi, kas gan lotosniekiem omu bojā, gan ciemiņiem acīs duras.

Vispirms — mēbeles. Trijās meiteņu un vienā zēnu istabā neredzējām nevienu pašu galdu, skapi vai naktsskapīti. Kad meitenes uzaicināja mūs savā istabā, nezinājām, ko darīt — palikt stāvot kājās vai apsēsties uz kādas no gultām? Varbūt krēslu nav tādēļ, lai nodrošinātu kārtību? Jo, ja istabā nav skapja, tad drēbes tiek pārmestas pār krēsla atzveltni, toties tagad viss ir somās un zem gultām. Kārtība ir, nenoliedzami! Taisnības labad jāsaka, ka tik traki vis nav, jo darba drēbēm istabās ierīkoti speciāli, ar palagu pārsegti pakaramie. Taču darba un mājas drēbju kārta jau nav vienīgais, ko gribas no mājām uz veselu mēnesi līdzi paņemt... Arī palodze nav tā ērtākā vieta rakstīšanai un citām nodarbībām, ko cilvēks parasti dara pie galda. Zēnu istabā gan manījām kādu galdam līdzīgu mēbeli, uz kuras dižojās magnetofons, vienā meiteņu istabā bija gara kopā sastiprinātu krēslu rinda, kādus parasti redz klubu zālē. Bet tas arī bija viss vienības «ekipējums».

Kad pāris dienas vēlāk piezvanīju kolhoza priekšsēdētājai J. Stikānei, viņa solīja, ka mēbeļu jautājums tiks nokārtots. Tāpēc es ceru, ka šo rakstu paši lotosnieki jau lasīs, sēžot uz jauniem krēsliem, pie īsta galda. Un beidzot meitenes būs tikušas pat pie tāda deficīta priekšmeta kā spogulis.

Vēl mūsos neizpratni radīja neliela telpa, uz kuras durvīm izlasījām: «Žāvētava. Noliktava». Iespējams, ka no sanitārijas viedokļa viss ir pareizi, taču žūstošas mitras drēbes un žūstoši, dubļaini kapļi vienuviet tā kā neiederas. Turklāt smārds, kas tādā siltā, mitrā gaisā valda, vairs nav nedz īsti noliktavas, nedz žūstošu drēbju.

Un vēl — lai nu vienības zēni man piedod, ja tas soliņš, kurš tik nožēlojami bija saškiebies un pie sienas atstutēts, šobrīd ir jau salabots.

Bez spraiga trieciendarba kolhoza laukos vēl ir arī mazie darbi jums visapkārt. Atcerieties, kā skan «Degsmes» devīze?

S. JOKSTE

Redaktors V. PETROVS

ROŽUPES CIEMĀ MIRUŠO ATCERES DIENAS

25. jūlijā

Skrūzmaņu kapos plkst. 11.00,
Mežancānu kapos plkst. 12.00,
Mālkalnu kapos plkst. 13.00,
Mucenieku kapos plkst. 15.00,
Pēternieku kapos plkst. 16.00.
Gercānu kapos plkst. 17.00.

26. jūlijā

Muktupāvelu kapos plkst. 11.00,
Rusinovas kapos plkst. 12.00,
Puduļu kapos plkst. 13.30,
Kivlenieku kapos plkst. 15.00,
Vilmeniešu kapos plkst. 16.00.

JĒKABPILS 3. VIDUSSKOLAS PEDAGOĢISKĀ KLASE

uzņem audzēkņus bez iestāju eksāmeniem ar vidusskolas izglītību. Mācību ilgums 1 gads.

Mācības notiek latviešu valodā.

Pedagoģisko klasi beigušajiem piešķir kvalifikāciju — **pirmsskolas iestāžu audzinātājs.**

Skolā ir kopmītne un kopgalds.

Iestājoties pedagoģiskajā klasē, jāiesniedz:

skolas direktoram adresēts iesniegums,

dokuments par izglītību (oriģināls),

izziņa par veselības stāvokli (forma Nr. 086/y),

4 fotogrāfijas (3x4 cm),

izraksts no darba grāmatiņas,

raksturojums,

jāuzrāda pase.

Dokumentus pieņem skolas kancelejā no 1. jūlija līdz 25. augustam no plkst. 9.00 līdz 13.00. Ieskaitīšana audzēkņu skaitā, vērtējot atestāta rādītājus, pēc vidējās atestāta atzīmes. Vakantu vietu gadījumā notiks papilduzņemšana.

Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju.

Skolas adrese: 228200, Jēkabpils, Slimnīcas ielā 1. Telefoni: 30734, 30833.

RAŽOŠANAS APVIENĪBAS «LATVIJAS LINI» PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

izsludina audzēkņu uzņemšanu 1987. — 1988. mācību gadam šādās specialitātēs:

meistara palīgs — uzņem jauniešus vecumā no 17 līdz 25 gadiem ar vidējo izglītību. Mācību laiks 1,5 gadi. Mācību laikā maksā stipendiju no 60 līdz 70 rbļ.,

vērpējas,
audējas,
tinējas,
lenču licējas.

Šajās specialitātēs uzņem jaunietes vecumā no 15 līdz 25 gadiem ar 8 — 11 klašu izglītību. Mācību ilgums 1 — 3 gadi. Stipendija 40 — 50 rbļ. Mācību laiku ieskaita darba stāžā.

Mācību ražošanas prakses laikā audzēkņi saņem pilnu atalgojumu.

Pēc profesionāli tehniskās vidusskolas beigšanas darbs nodrošināts ražošanas apvienībā «Latvijas lini» ar šādu mēnešalgu: **audējām, vērpējām, tinējām, lenču licējām — 180 — 250 rbļ., meistaru palīgiem — 250 — 350 rbļ.** Mācības un darbs 5 dienas nedēļā. Visus audzēkņus nodrošina ar kopmītni. Teicamnieki pēc skolas beigšanas var turpināt mācības tehnikumos vai augstskolās.

Iestājoties skolā, nepieciešami šādi dokumenti:

dokuments par izglītību,

dzimšanas apliecība vai pase,

izziņa par veselības stāvokli,

izziņa no dzīves vietas,

6 fotokartītes (izmērs 3 x 4 cm),

raksturojums.

Iesniegumus pieņem katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 8.00 līdz 16.00.

Mācību sākums 1. septembrī.

Skolas adrese: 229600, Latvijas PSR, Jelgavā, Lapskalna ielā.

STUČKAS 24. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

1987. — 1988. mācību gadam uzņem audzēkņus šādās specialitātēs:

apmetējs krāsotājs — mācības krievu un latviešu valodā;

būvgaldnieks namdaris — mācības latviešu valodā;

gāzes un elektrometinātājs — mācības latviešu valodā;

autoremontatslēdznieks — mācības latviešu valodā;

pukkopis, dekoratīvās dārzkopības meistars — mācības latviešu valodā;

plaša profila lauksaimniecības mehanizators — mācības latviešu valodā (uzņem Stučkas rajona jauniešus);

mūrnieks — (6 mēnešu apmācība pēc dienesta Padomju Armijā).

Mācību ilgums 3 gadi.

Norīkojumu uz mācībām ar organizācijas stipendiju var saņemt Preiļu rajona remontu un celtniecības pārvaldē.

Skolā uzņem jauniešus ar 8 klašu izglītību. Audzēkņi iegūst vidējo izglītību ar tiesībām iestāties augstākajās mācību iestādēs. Par prakses laikā veiktajiem darbiem audzēkņiem maksā 50 procentus no nopelnītā, lauksaimniecības mehanizatoriem — 100 procentus.

Skolai ir labiekārtotas kopmītnes (viena istaba — 2— 3 cilvēkiem).

Pēc skolas beigšanas audzēkņus nodrošina ar darbu Latvijas PSR Komunālās saimniecības ministrijas uzņēmumos un organizācijās, mehanizatorus — Stučkas rajona saimniecībās.

Iestājoties skolā, jāiesniedz sekojoši dokumenti: skolas direktoram adresēts iesniegums, norādot izvēlēto specialitāti, dokuments par izglītību, medicīniskā izziņa, raksturojums, 6 fotokartītes (3 x 4 cm), izziņa no dzīves vietas, izziņa par ģimenes stāvokli, dzimšanas apliecība vai pase, ierodoties skolā, jāuzrāda personīgi.

Mācību sākums 1. septembrī.

Skolas adrese 229340, Stučka, Jaunceltnes ielā 21, telefoni — 23921, 21035, 21839.

JAUNAGLONAS 58. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

izsludina audzēkņu uzņemšanu 1987. — 1988. mācību gadam šādās specialitātēs:

plaša profila traktorists mašīnists, «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums — 3 gadi),

pavārs (mācību ilgums — 3 gadi),

automašīnu remontatslēdznieks, «B» un «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums — 3 gadi),

3. klases traktorists mašīnists (mācību ilgums — 1 gads),

mūrnieks montētājs (mācību ilgums — 1 gads),

govju mehanizētās slaukšanas meistars (mācību ilgums — 1 gads),

automašīnu remontatslēdznieks, «B» un «C» kategorijas autovadītājs (mācību ilgums — 1 gads).

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Audzēkņi atrodas pilnīgā valsts apgādībā. Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju — 10 rubļus.

Govju mehanizētās slaukšanas meistaru grupas audzēkņi saņem saimniecību stipendiju līdz 100 rubļiem.

Skolas adrese: Preiļu rajons, p. n. Jaunaglona, 58. PTV. Telefons 65721 vai 65743.

RANKAS 63. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

(228716, Gulbenes rajonā, Rankā, tālrunis: Ranka 44684 vai 44724. Ir kopmītne.) sagatavo

mežkopjus — meža darbu mehanizatorus;

puķkopības meistarus — dekoratorus;

plaša profila traktoristus — mašīnistus (ar prasmi veikt hidromelioratīvus darbus);

galdniekus kokapstrādes uzņēmumiem;

krāsotājus — apmetējus;
mūrniekus;
pavārus.

Mācību ilgums — 3 gadi. Uzņem 8. klašu absolventus. Mācības visās specialitātēs notiek latviešu valodā. Dokumenti iesniedzami personīgi vai iesūtāmi pa pastu līdz 20. augustam. Mācību sākums 1. septembrī.

Un tā mēs aizejam —
Tā pēkšņi un pavisam.
Smilts klājas pāri visam —
Ne saukt, ne panākt vairs...

(Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Broņislavai Guzai sakarā ar BRAĻA nāvi.

«Latvijas agroķīmijas» rajona apvienības minerālmēslu bāzes kolektīvs

Laikraksts «Ļeņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 221 sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstuļu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 646 eks. (latv. val. 9729 eks., krievu val. 3 917 eks.).
1 nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pas. 939.